

potser encara millor CAMĪSĪ, que ens explicaria més la *i* interna, per metafonia; llavors el desplaçament d'accent CAMĪSĪ ~ CAMĪSĪA fins fóra compatible amb el sistema accentual llatí; o bé encara un KĀMĪSĪ gàl·lic, puix que és sabut que el gal amb la seva toponímia demostra una gran freqüència d'aquest tipus d'accentuació proparoxítona a la manera grega.

DERIV.: *Camisaire*. No ho és *Camisans* cogn. (*AlcM*, mal escrit, per *Gamissans*, NP germ. sense cap relació amb *camisa*). Arag. ant. *camisallo*: «Una piel man- 10 ga abierta. Un *camisallo* roto e un *fazaruello*» (inv. arag. de 1369, *BRAE* II, 708). +*Camisassa* 'certa mala herba dels camps' Arcavell, 1936 (només augm. de *camisa*, Lab., 1839). *Camisat* [JoMartorell]. *Camiser*, -era [1883, Noller, *Papallona*, 16], -eria. *Camiseta* 15 [1515; 'camisa llarga', *DFiguera*, 1840]. *Camisó* [segle XIII; Lab., 1839].

Camisola [1440, en el dicc. Alcover-Moll; «indusium», OPou, *TbPu.*, 305; «jovent --- de mariners y pescadors, pues que abundan las calsas llargas de 20 vions y blavas, gorras blancas y cabelleras de estudiante», B. de Maldà, *Excursions*, 118; «espècie de brusa curta, de roba gruixada, blavenca, que duen els pagesos», mall., *BDLC* IV, 395; Lluçmajor, *BDC* XX, 224]; +*camisoló* (Lab., 1839); *camisol* [«son perpuntu vestit, 25 e son *camisol*, e son capell de ferre al cap», Jaume I, § 512; «guarnit d'unes bones espatleres e de un bon *camisol*, e puix, desús, un casot de li tint vert qui ho cobria tot», Muntaner, § 89; «*camisola* d'aspre celici» rimant amb *lançols* en JRoig, *Spill*, v. 15788]; 30 amb una forma mallorquina *camiollo* 'camiseta', de Manacor i altres pobles del centre de Mallorca (*BDLC* XI, 1920, 250; rimant amb *rollo* en una cançó popular *AlcM*), que es presta a plantejar un ardu, interessant i instructiu problema.⁹ 35

Camisot [«peça del vestit de fort, cuyas mànegas arribaven fins damunt sa mà», diccionari Figuera, 1840, i com que ho porta escrit *camissot*, serà més aviat deriv. de *camis* que de *camisa*]. *CAMĪSĪLE, vell derivat per a 'tela de camisa' que sembla haver-se per- 40 dut en català, però donà fr. ant. *chansil*, oc. ant. *cansil*: «blisaut de sandat sanguini / e camisa d'un ric *cansil*, / blanca e fina e sotil», *Jaufré*, v. 5231. *Encamisar-se* [1839, Lab.]; *encamisat* [id.; Verd.]; *encamisada* [1551, *AlcM*, Lab.]. *Descamisat* [Lab. 1839; 45 Noller]. *Escamisada* (*Cost. Manc.* I, s. v.).

¹ Es pregunta si no hi ha una alternància de *-ise* i *-oise* com en altres mots francesos no inconnexos, però on l'alternància no ultrapassa els límits del francès —remetent per a això a la seva *Rom. Gram.* 50 I, § 111n.—, car no hi ha en francès un *cervise* al costat de *cervoise* ni *armise* al costat d'*armoise* [però en italià?] i pel que fa a *faloise/falise* i *eloï/alise*, s'explicarien per l'accentuació inicial del germànic [?]: tot això tendint a adherir-se a la idea 55 de Thurneysen, de partir de CAMĪSĪA.—² A rebutjar el suggeriment de Gamillscheg de comparar amb el doble tractament, ben inconnex, de -ICULA amb *i* llarga i breu.—³ Terracini, *Riv. di Filol. e Istr. Cl.* XLIX, 423, punt de partida del tre- 60

ball de Sepulcri, *RIL* L, 371-81; amb els aptes comentaris que hi aportaren Bertoldi, *RLiR* III, 275; Weisgerber, *Spr. d. Festlandk.*, p. 196; Sofer (*Lat. u. Rom. in Isidor*, 77-78), i el més assenyat i reflexiu de tots, degut a Jud, *Rom.* XLVII, 595.—⁴ Informació sobre la forma d'aquest i del seu nom [Ss. XI, XII i XIII] en Goddard i en Långfors, *Rom.* LIV, 134.—⁵ *Palc.*, 99: *camiz mi maqtá*; amb plural *camaiç*. L'accentuació en la *i* pot ser secundària donada la massa de fets accentuals d'aquest tipus, que és pròpia de l'àrab vulgar d'Espanya. Que en aquest testimoni hispanoàrab puguem veure una prolongació autòctona, a través de l'Estret, d'una vella àrea africana (o afro-asiàtica), no ens sentim gens inclinats a admetre-ho, si bé ni això no fóra segur de descartar-ho del tot.—⁶ En el *Llibre dels Mariners* jo restituïria: «al faldó de la *camia* / tots quants diners hà, lia» on el text transmès (5) porta «(no que no ha més cosa): al faldó de la *camisa* tots quants diners ha liga»; i «Fort bé al coyll / los tirarem la *camia* / —Doncs, vejats si és foyll / hom qui 'n bagasses fia» allà on s'ha imprès «fort be los tirarem la *camisa* al coyll; doncs vejats si es foyll hom qui en bagasses sia» (3) (cit. *DAG.*): llegit en conjunt, em semblà probable que fos un text mallorquí de fi S. XIV o poc més tard.—⁷ No barregem amb això una variant oc. *camia* que es troba en algun trobador, car és sabut que el grup *-is-* (< -sĭ-) es redueix dialectalment, en forma normal, en un grup de parlars occitans centrals (*maió* < *maison*, cap a l'Albigès i Roergue): allà, doncs, ja ho podem esperar com a resultat de CAMĪSĪA. Si algú suggereix que una norma semblant pot haver estat també baleàric i subsistir residualment, ja no gosaria rebutjar-ho.—⁸ Fins al punt que AMAlcover l'usava com a *plurale tantum*: «un dels vicaris ha reparat que jo duya els *camis* (*Valba* diuen aquí) atrossats una mica mal», *BDLC* XI, 231, 253; Sanelo III, 1v., *dóna alba* com un neologisme en lloc de l'antic *camis*, però puix que ho accentua malament, no ho coneixeria com a valencià per tradició oral.—⁹ *Camioollo* és sinònim (*AlcM*) del més conegut *mariollo* 'peça de vestit a manera de camiseta, feta de llana negra o fosca, que es duia damunt la camisa, en lloc del jac', que exemplifica en Joan Rosselló, *Manyoc de F. M.* (avui mera camiseta, a la pagesia mall.). Ja el recolliren els diccs. Figuera 1840 (jac de punt, *elástico*, -ca) i Amengual. No ens expliquem la terminació -*ollo* de cap dels dos. Podríem pensar que *camioollo* sigui el fruit d'un encreuament de *camisol* (-*iol*) amb *mariollo*, si no fos que comencem per no veure d'on podria venir aquest: això ens posa en una vena especulativa —ja de per si l'autoritza la terminació en -*o*— i ens fa pensar en algun vell mot d'herència mossàrab servat per la vella pagesia mallorquina, com d'altres que s'han salvat en vocabularis d'ofici dels mallorquins (*ARBOCELLES*, *bronzó*, -do, veg. *BASSETJA*) i en termes de la indumentària tradicional de llurs pagesos (*ANTRIBALS*);